

Aruba & Curaçao 2019

volop genieten van Amerikaanse én Caribische vogels

vogels van twee werelddelen

De vogelwereld van 'onze' ABC-eilanden kenmerkt zich door fauna-elementen van het Zuid-Amerikaanse continent én van het Caribisch gebied. Omdat Aruba en Curaçao slechts 'n steenworp van Venezuela verwijderd liggen, komen op deze eilanden soorten voor, die verder in Zuid Amerika heel gewoon zijn: Neotropic Cormorant, White-tailed Hawk, Crested Bobwhite, Collared Plover, Southern Lapwing, Bare-eyed Pigeon, Ruby-topaz Hummingbird, Blue-tailed Emerald, Bananaquit en de prachtige Troupial. Maar de meeste eilandsoorten zijn toch echte Caribische vogels. Dat zijn vaak kust- en watergebonden soorten als Magnificent Frigatebird, Brown Pelican, maar liefst 10 ! reigersoorten (tijdens de 2013-reis werd de Least Bittern ontdekt: nieuw voor Aruba !), Caribbean Coot, American Skimmer, Laughing Gull en verschillende soorten steltlopers en zangvogels. Maar óók de Burrowing Owl en een op Aruba endemische ondersoort van de Brown-throated Parakeet. En er is nóg 'n element in de vogelwereld van deze mooie eilanden: gedurende ons verblijf tijdens de najaarstrek, vliegen namelijk diverse vogelsoorten van hun Noord-Amerikaanse broedgebieden, zuidwaarts naar en óver het Caribisch gebied. Enkele soorten boreale zangvogels (als Yellow Warbler, Blackpoll Warbler en Northern Waterthrush), roofvogels (zoals

Landschap van Santa Barbara Plantation, Curaçao

in vogelvlucht:

- reissom: € 2049,- p.p.
- ná vroegboekorting slechts € 1999,- p.p.
- 11-daagse vliegreis + hotelrondreis,
- van do. 10 t/m zo. 20 oktober 2019
- reisleiding: Emile Dirks
- reiscode: 1913ARU *meer info op laatste blad*

Slechtvalk, Smelleken en extra Visarenden) en tal van soorten (sub-)arctische steltlopers, doen in het najaar Aruba en Curaçao aan. Met reële kans op dwaalgasten en nieuwe soorten! Uiteindelijk zal het aantal waar te nemen vogelsoorten gedurende deze reis, naar verwachting rond de 90 komen te liggen. Omdat wij buiten het broedseizoen deze eilanden bezoeken, zullen wij geen nestelende meeuwen en sterns ontmoeten. Rond de eilanden zijn ze, buiten de broedtijd, niet algemeen. Deze 11-daagse reis is speciaal bedoeld om kennis te maken met natuur en landschap van de Benedenwindse Eilanden in het algemeen, en met de boeiende avifauna van ons Caribisch gebied in het bijzonder. Ons 'handboek' is de nieuwe gids van Wells 'Birds of Aruba, Bonaire & Curaçao', 2017. Stichting Vogelreizen geeft graag deze veldgids gratis aan alle hoofdboekers van de eerste 3 boekingen.

landschap en vegetatie

De landschappen van beide eilanden, zijn zonder meer afwisselend te noemen: mangrovegebieden, zoutpannen, stranden, rotskusten, heuvelachtige streken, lagunes,

Yellow Warbler, landgoed Ascension, Curaçao

zoetwaterplassen en acacia- en cactusbossen. Op ieder eiland besteden we 4 tot 5 dagen aan uitgebreide natuur- en vogelontdekkingen. Uiteraard met ons minibusje, vanuit comfortabele onderkomens en onder heerlijke tropische klimaatomstandigheden. De temperatuur is overdag zo'n 30°C en 's nachts 26°C. Altijd waait er een prettige oostelijke passaatwind. Het regenseizoen loopt van oktober tot februari. Er kan dan 'hier of daar' 'n flinke stortbui vallen, wat de eilanden er groener en frisser uit laat zien. Bovendien ontstaan plassen en poelen, die aantrekkelijk zijn voor o.m. watervogels en steltlopers. Op beide eilanden zijn (natuur-)gebieden op beperkte schaal ontsloten d.m.v. paden of wandelroutes. De vogelwereld is er minder uitgebreid en complex dan op het Zuid-Amerikaanse vasteland en dus overzichtelijker.

Curaçao

Dit eiland is zo'n 60 km. lang en 5 tot 14 km. breed. De vegetatie bestaat voornamelijk uit verschillende soorten cactussen, acacia's, laag struikgewas en lage bomen. De dividivi is een van de bekendste. Aloësoorten en agaves komen in verwilderde vorm voor. Daarnaast groeien er verschillende kruiden en er komen ook orchideeën voor. In het westen van het eiland bevindt zich het Christoffel National Park. Hier kom je, tijdens onze excursie, in de buurt van de hoogste berg van het eiland.

We zien er, door de hogere vochtigheidsgraad, prachtig baardmos aan bomen en struiken groeien. In het aangrenzende National Park Sheta Boka ontmoeten we mogelijk zeeschildpadden en bij Sint Willibrordus is een natuurreservaat met o.m. flamingo's. Verder leven er op het eiland verschillende soorten hagedissen. De grootste

Handelskade in Willemstad, Curaçao, met rechts de Emmabrug (de beroemde 'pontjesbrug'). We gaan er 's avonds 'n keer naar toe!

hiervan is de Groene Leguaan. In de te bezoeken Hato-grotten op het eiland, leeft een aantal vleermuissoorten die, behalve op Curaçao en Bonaire, nergens anders voorkomen. Vogels treffen wij aan in de landschappen die dit eiland zo kenmerken: in het noorden zijn ruige rotskusten met enkele inhammen, baaien en lagunes. Aan de zuidkant liggen stranden en zijn veel meer lagunes. Die zijn vaak begroeid met mangrovebossen en deels omrand met voormalige salinas, zoutpannen. Hier treffen we o.m. diverse reigersoorten, steltlopers en de Visarend.

Aruba

Op Aruba zijn wat minder lagunes, maar er zijn wél wat meer (zoet-)watergebieden. Er zijn dan ook meer soorten watervogels te verwachten.

Grofweg kunnen er op dit eiland drie landschapstypen worden onderscheiden: het noordoostelijk gedeelte is sterk heuvelachtig, met als hoogste punt de Jamanota (189 m.). Hier ligt Arikok National Park. Het landschap bestaat uit vulkanisch materiaal en is doorsneden door rooien (droge rivierdalen). Arikok NP is vooral een landschapspark, waar we op zoek gaan naar vleermuizen, diverse soorten slangen, prehistorische rotstekeningen én natuurlijk vogels, zoals bij Boca Prins, Fontijn Cave en Cunucu.

Karakteristieke vogel van beide eilanden: de Venezuelan Troupial

Het midden en westen van het National Park kenmerken zich door een glooiend landschap met verspreid liggende reusachtige rotspartijen, zoals Ayo en Casibari. Langs de kust en in de zuidoosthoek van het eiland tenslotte, liggen uitgestrekte kalkterrassen. Op dit eiland, ter grootte van Texel, bezoeken we, *bij herhaling*, diverse *Important Bird Area's* (IBA's), zoals Bubali Bird Sanctuary, Spanish Lagoon en diverse andere grotere en kleine natuurgebieden, zoals Arikok National Park en Tierra del Sol Saliña.

volop Amerikaanse steltlopers

In de vele *wetlands* nemen wij de tijd om diverse soorten steltlopers te ontdekken en te determineren, zo nodig 'met de boeken erbij'. Veel zijn van (sub-)arctische origine, enkele van Zuid-Amerikaanse herkomst. Zo kunnen we maar liefst méér dan 20!soorten ontmoeten: o.m. Lesser en Greater Yellowlegs, Semipalmated Plover, Killdeer,

Collared Plover, Black-necked Stilt, Southern Lapwing, American Oystercatcher, Hudsonian Godwit, Western, Semipalmated, Least, Stilt, White-rumped, Pectoral en Spotted Sandpiper. En misschien lopen we weer, zoals in 2011, de Buff-breasted Sandpiper of Upland Sandpiper tegen het lijf: dwaalgasten. Of, zoals tijdens de 2013-reis, de Wilson's Phalarope: nieuw op Aruba!(zie literatuurlijst) Een mooie gelegenheid om je kennis van Amerikaanse steltlopers te vergroten. Ze zijn vaak goed te fotograferen.

ervaren reisleiding

Tijdens deze speciale natuur- en vogelreis is Emile Dirks reis leider. Hij is bekend met Aruba en Curaçao. In 2010 vond een voorbereidingsreis naar beide eilanden plaats, waarbij diverse Nationale Parken, natuurreservaten en andere hotspots werden geïnspecteerd en een nieuwe soort voor Aruba kon worden genoteerd. 2011 kende een succesvolle najaarsreis met zelfs 94 soorten, waaronder 2 dwaalgasten. De reis in 2013 leverde zo'n 90 vogelsoorten op, waarvan nota bene 2 nieuw voor het eiland Aruba!

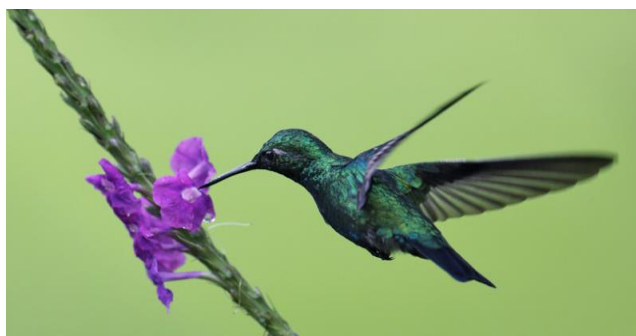
Perfect overzicht vanaf de uitkijktoren Bubali Bird Sanctuary, Aruba

kennismakingsbijeenkomst

In september 2019 zal een kennismakingsbijeenkomst plaatsvinden. Deelnemers ontvangen te zijner tijd een uitnodiging met nadere informatie hierover. Er wordt dan 'tekst en uitleg' gegeven over o.m. het reisprogramma en je kunt natuurlijk allerlei vragen stellen.

reisprogramma

dag 1: Amsterdam – Curaçao. We vliegen van Amsterdam/Schiphol Airport in zo'n 9 uur naar Curaçao. Hier stappen we in ons minibusje, dat door de reis leider wordt bestuurd. Onze accommodatie is centraal gelegen op het eiland, aan de rand van Julianadorp. 's Middags is er, indien mogelijk, een kennismakingsexcursie naar Dam Muizenberg, met kans op Mangrove reiger, Flamingo, Pied-billed Grebe en Least Grebe, Caribbean Coot, Groove-billed Ani en Boerenzwaluw. **dag 2:** excursies naar Lagun Jan Thiel, Spaanse Water, Caracasbaai en Santa Barbara. **dag 3:** excursies naar Saliña St. Marle, St. Willibrordus, Hato Caves met de Indian Trail en natuurgebied Malpais. **dag 4:** Christoffel NP, landhuis Savonet en Boka Grandi. 's Avonds kun je in Willemstad de bekende Emmabrug oversteken en de beroemde Handelskade van de stad verkennen. **dag 5:** we vliegen van Curaçao naar Aruba. Na aankomst in ons hotel, bezoeken we het nabijgelegen Bubali Bird Sanctuary en kunnen we meteen al verschillende watervogelsoorten bijschrijven op onze lijst. Op Aruba vindt iedere ochtend, voorafgaand aan het

Een Blue-tailed Emerald, Mal Pais, Curaçao

De altijd waakzame Least Grebe bij Dam Muizenberg, Curaçao

ontbijt, een vroege excursie plaats, 'alléén voor de liefhebbers'.

dag 6: zuid- en westkant Bubaliplas, Saliña Mill, Saliña Cerca, Tierra del Sol Saliña en tot slot Divi Nature Reserve

dag 7: Arikok National Park (met Cunucu, Boca Prins, Fontein en Fontein Caves), Spanish Lagoon en oostpunt

dag 8: Divi Nature Reserve en Tierra del Sol Saliña e.o.

dag 9: Natural Bridge en Bubali Bird Sanctuary

dag 10: Saliña Cerca, California Sanddunes en Lighthouse; 's middags vertrek met het vliegtuig naar Nederland, aankomst op dag 11.

'rookvrij'- reis: In alle door ons gebruikte vervoermiddelen en accommodaties, alsmede tijdens maaltijden, is roken niet toegestaan.

neem mee:

Stichting *Vogelreizen* adviseert om o.m. het volgende mee te nemen: verrekijker (liefst vergroting van 10x of meer),

Fraai landschap van Tierra del Sol met California Lighthouse, Aruba

en, indien in je bezit, 'n telescoop!, zodat je zelf goede en gedetailleerde beelden kunt krijgen van de waargenomen vogels, camera/telelens, een goede vogelgids, kleding voor alléén maar warm weer, open wandelsandalen, wandelschoenen, zitmatje, drinkbeker, zonnebrandmiddel, hoofddekseel en wekker. Voorts wordt geadviseerd om je, vooraf, te oriënteren op de vogelwereld van 'onze' Benedenwindse Eilanden. De nieuwe gids van *Wells* is daar zeer geschikt voor en is eigenlijk een *must* voor deze speciale natuur- en vogel-ontdekkingsreis.

informatie en vogelsoortenlijst

Voor specifieke en geheel vrijblijvende vogelinformatie en voor vragen over deze reis, kun je terecht bij reisleader Emile Dirks, e-mail: emile.dirks@stichtingvogelreizen.nl (tel.: 075 - 6124 399).

Ook de uitgebreide Nederlands- Engelstalige vogellijst, met daarop de verwachte doelsorten, kan, geheel vrijblijvend, vooraf bij hem worden opgevraagd (als PDF).

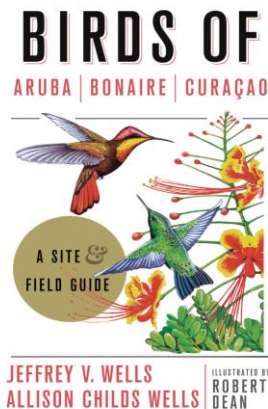
boeking

Boeking geschiedt door toezending van een volledig ingevuld boekingsformulier, alsmede door overmaking van 25% van de reissom (zie prijsbijlage), onder vermelding van de reiscode 1913**ARU**. Het verdient aanbeveling om op de website te kijken hoeveel plaatsen er nog beschikbaar zijn.

achtergrondinformatie

De meer recente titels, genoemd in onderstaande lijst, zijn te bestellen bij b.v. boekhandel Architectura & Natura te Amsterdam of bij Veldshop.nl in Groningen.

- Beylevelt, K. *Natuurgids Nederlandse Antillen & Aruba*, 1995
- Boer, B. de, c.s. *Birds of Aruba, Curaçao and Bonaire*, Helm Field Guides, 2012
- Wells, J. *Birds of Aruba, Bonaire and Curaçao*, 2017 ↵

De eerste drie boekingen ontvangen gratis deze nieuwe gids

- Boer, B. de *Nos bestianan, onze dieren van Curaçao, Bonaire en Aruba*, 2008
- Boer, B. de *Nos paranan, onze vogels van Curaçao, Bonaire en Aruba*, 1993
- Dirks, E. *Rare waders on Aruba: Buff-breasted Sandpipers and Upland Sandpiper*, Dutch Birding 36, 120-121, 2014
- Dirks, E. *Least Bittern, Wilson's Phalarope and Merlin with Sora as prey on Aruba in October 2013*, Dutch Birding 36, 244-246, 2014
- Hilty, S. *Birds of Venezuela*, 2003
- Kateman, T. *Curaçao, Bonaire en Aruba*, ANWB-extra reisgids, met landkaart, 2010
- O'Brien, M. c.s. *The Shorebird Guide*, 2006
- Prins, T. *Checklist of the birds of Aruba, Curaçao and Bonaire*, *South Caribbean*, speciale uitgave van NOUTijdschrift Ardea, 2009
- Proosdij, A. *Arnoldo's Zakflora*, 2012
- Restall, R. *Birds of Northern South America*, 2006
- Sibley, D. *The North American Bird Guide*, 2014
- Voous, K. *Birds of the Netherlands Antilles*, 1983

De Shoko, of Holenuil, is een schaarse broedvogel op Aruba

Aruba & Curaçao 2019

reisgegevens algemeen:

- reiscode 1913ARU
- reisbestemming Aruba & Curaçao
- reisoort vliegreis in combinatie met een hotelrondreis
- reisdata donderdag 10 t/m zondag 20 oktober 2019
- reisduur 11 dagen
- aantal deelnemers minimaal 5, maximaal slechts 10, *vol=vol*
- reissom € 2049,- p.p., op basis van een gedeelde tweepersoonskamer
- vroegboekorting € 50,- p.p., mits geboekt vóór 10 juli 2019
- vroegboekreissom slechts € 1999,- p.p.
- aanbetaling 25% van de totale reissom
- reis- en vogelinfo Emile Dirks, tel.: 075 - 6 124 399, email: emile.dirks@stichtingvogelreizen.nl

reissom inclusief:

- 3 vluchten * **KLM**-lijndienst: Amsterdam – Curaçao; en terug: **KLM** Aruba - Amsterdam
* binnenlandse vlucht: Curaçao - Aruba
- vliegbelastingen bekende, reeds bestaande, luchthavenbelasting, brandstoftoeslag, vertrekbelasting met Nederlandse luchtvaartmaatschappij vanaf eindbestemming Aruba, veiligheidstoeslag van beide luchthavens naar onze accommodaties v.v.
- transfers alle dagen met eigen auto's/minibusje, met reisleader als chauffeur
- vervoer ter plaatse op dag 1 t/m dag 10: dagelijks uitgebreide natuur- en vogelexcursies, zoals in het reisprogramma beschreven, *exclusief* entreegelden; vaak extra excursies 'alléén voor de liefhebbers' (voor het ontbijt, na terugkomst in de namiddag enz.)
- accommodaties 9 overnachtingen: 4 in *ABC-apartments* op Curaçao (met: per bungalow met 2 slaapkamers: één badkamer) en 5 in *Arubiana Inn* op Aruba, o.b.v. gedeelde tweepersoons(begane grond)-kamer met eigen sanitaire faciliteiten. Er is, tegen meerprijs, een beperkt aantal eenpersoonskamers beschikbaar. Beide accommodaties beschikken over een zwembad. Onze kamers hebben o.m. een eigen airco en eigen koelkast.
- maaltijden ontbijt: op dag 2 t/m dag 10; alle aangeboden maaltijden tijdens de vliegreis
- reisleiding Emile Dirks, bestuurslid van Stichting **Vogelreizen**
- documentatie reisbrochure, deelnemerslijst, adviezen- en accommodatielijst, landkaarten van beide eilanden en vogellijst 2019; aanwezig tijdens de reis: diverse in literatuurlijst genoemde werken en soortenoverzichten van voorgaande reizen
- *gratis* veldgids voor elk van de eerste vijf boekingsformulieren stellen wij gratis een exemplaar beschikbaar van de veldgids 'Birds of Aruba, Bonaire and Curaçao', van Jeffrey Wells
- kennismaking deelnemersbijeenkomst september 2019, nadere info volgt voor de deelnemers

reissom exclusief:

- toeslagen b.v. eventuele, nu nog niet bekende of bestaande, nieuwe of extra belastingen, brandstof- en tickettoeslag en/of veranderingen hierin. Ook veranderingen in en aanpassingen van de koers van de US-Dollar t.o.v. de EURO, kunnen van invloed zijn op de bovengenoemde reissom (zie Reisvoorwaarden Stichting **Vogelreizen**, op de website!)
- entreegelden voor Nationale Parken, activiteiten met/door derden, musea, evenementen enz.
- vertrekbelasting alleen bij de vlucht van Curaçao naar Aruba: ± US\$ 20,- p.p.
- kamertoeslag voor 'n eenpersoonskamer: € 299,- p.p. (beperkt beschikbaar)
- verzekeringen b.v. zelf af te sluiten annulerings- en reisverzekering
- eigen uitgaven consumpties, communicatie, fooien, souvenirs e.d.
- overige maaltijden omdat onze beide accommodaties helaas geen dinerfaciliteiten hebben, eten we 10 x 's avonds in restaurants elders: keuzelunch én keuzediner, begroot op ± € 30,- p.p.p.d.

overig:

- paspoort ➔ je dient in het bezit te zijn van een geldig paspoort dat op 25-10-2019 beslist nog minimaal nog 6 maanden geldig is; een identiteitskaart volstaat niet
- weer en klimaat temperatuur naar verwachting rond de 30°C, 's nachts koeler, hoge luchtvochtigheidsgraad: kenmerkend voor het tropisch klimaat
- je conditie 'n goede gezondheid is noodzakelijk (zie Reisvoorwaarden)
- zwaarte activiteiten lichte wandelingen, i.c.m. veel 'op de been/onderweg' zijn in warm weer
- reisvoorwaarden lees onze 'Reisvoorwaarden Stichting **Vogelreizen**'
- voorzorg zonbescherming en voldoende drinken voor onderweg